

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

Приета от ФС (протокол №11/ 25.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №11/ 15.04.2024 г.)

Декан:

(доц. д-р Даниела Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ОСНОВИ НА ПРАВОТО“

ЗА СПЕЦ: Всички специалности; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 1

СЕМЕСТЪР: 2

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
в т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	225

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Андрияна Андреева)
2.
(доц. д-р Галина Йолова-Паскалева)
3.
(доц. д-р Дарина Димитрова)

Ръководител катедра:
„Правни науки“ (доц. д-р Галина Йолова-Паскалева)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната програма обхваща тематика от основни публичноправни и частноправни отрасли, в това число – обща теория на правото, конституционно, административно, осигурително, наказателно, гражданско, облигационно право – обща и специална част, вещно и трудово право.

Лекционният курс следва класическата структура на отделните правни отрасли, като тематиката се предлага в логическата ѝ последователност, създавайки фундаментални знания за основни понятия и правни институти от националната правна система.

Целта е бъдещите икономисти да знаят същността на основополагащите въпроси на правото, предвид мястото и ролята, която ще заемат и изпълняват в управлението на икономиката в условията на пазарно стопанство.

Очакваните резултати от лекционния курс включват овладяване на основни правни знания, познаване и прилагане в практиката на съответната нормативната материя, прилагане на знанията при решаване на правни казуси и формиране на нови знания свързани с икономическата професия.

Прилаганите методи в обучението, а именно: решаване на практически задачи и казуси, посещения в практиката, участие в проблемни семинари и дискусии с представители на юридическата практика, работа със специализирана нормативна материя и свързано с това усвояване на специална правна терминология следва да допринесат за развитието на следните ключови компетентности: гражданска, предприемаческа, езикова и личностна.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Тема първа: ОБЩО УЧЕНИЕ ЗА ПРАВОТО
1.1.	Възникване и същност на правото. Източници. Система и субекти на правото.
1.2.	Правни отношения. Структура на правоотношението. Юридически факти – понятие и видове юридически факти.
1.3.	Правни норми - същност, елементи на правната норма. Видове правни норми.
2.	Тема втора: ОБЩО УЧЕНИЕ ЗА КОНСТИТУЦИЯТА
2.1.	Конституция – същност и белези. Историческо развитие. Видове конституции.
2.2.	Принципи на Конституцията.
3.	Тема трета: ДЪРЖАВНИ ОРГАНИ
3.1.	Народно събрание - организация и ред на дейност. Правомощия. Видове правни актове.
3.2.	Президент - правно положение. Правомощия и актове. Отговорност на президента.
3.3.	Министерски съвет - ред за образуване, състав и срок на правомощия. Актове и отговорност.
3.4.	Конституционен съд - състав, ред на дейност и правомощия. Актове на Конституционния съд.
3.5.	Съдебна власт - система и органи на съдебната власт.
4.	Тема четвърта: ОСНОВИ НА АДМИНИСТРАТИВНОТО ПРАВО
4.1.	Органи на местна власт и самоуправление – областен управител, общински съвет, кмет на община, район и кметство.

4.2.	Административни актове - определение, изисквания за издаване, видове административни актове. Недействителност на административните актове.
4.3.	Административни нарушения - определение, обективна и субективна страна на административното нарушение. Субекти на административна отговорност. Административни наказания – видове, производство по налагане.
5.	Тема пета: НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО
5.1.	Общо учение за престъплението. Обективна и субективна страна на престъплението. Обстоятелства, които изключват престъпния характер на деянието.
5.2.	Общо учение за наказанието. Цели на наказанието. Наказателноотговорни лица. Видове наказания.
5.3.	Система на престъпленията по НК. Отделни видове престъпления.
6.	Тема шеста: ГРАЖДАНСКО ПРАВО - ОБЩА ЧАСТ
6.1.	Физически и юридически лица - понятия и белези. Правосубектност на лицата.
6.2.	Правни сделки - характеристика и видове. Недействителност на правната сделка.
6.3.	Представителство.
6.4.	Погасителна давност.
7.	Тема седма: ОСНОВИ НА ВЕЩНОТО ПРАВО
7.1.	Право на собственост - същност и съдържание.
7.2.	Основания за придобиване и загубване на правото на собственост. Защита на правото на собственост.
7.3.	Форми на собственост - частна и публична. Режим на обектите на държавна и общинска собственост.
8.	Тема осма: ОСНОВИ НА ОБЛИГАЦИОННОТО ПРАВО
8.1.	Облигационно правоотношение - определение и същност. Основания за възникване. Извъндоговорни основания - непозволено увреждане, неоснователно обогатяване, водене на чужда работа без пълномощие.
8.2.	Общо учение за договорите.
9.	Тема девета: ИЗПЪЛНЕНИЕ И НЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА
9.1.	Изпълнение на задълженията. Принципи, страни, предмет, място и време на изпълнението.
9.2.	Неизпълнение на задълженията. Виновно неизпълнение - форми и последици. Невиновно неизпълнение на задължението.
9.3.	Отговорност за неизпълнение на задължението - обезщетение и неустойки. Граница на отговорността.
10.	Тема десета: ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ВЗЕМАНИЯТА. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ОБЛИГАЦИОННИТЕ ПРАВООТНОШЕНИЯ
10.1.	Понятие за обезпечаване на вземанията. Видове. Привилегии. Договор за поръчителство. Сключване, права и задължения на страните.
10.2.	Залог и ипотека.
10.3.	Способи за прекратяване на облигационното правоотношение - новация, прихващане, сливане и опрощаване.
11.	Тема единадесета: ДОГОВОРИ В ОБЛИГАЦИОННОТО ПРАВО
11.1.	Договор за продажба. Права и задължения на страните. Отговорност на продавача за недостатъци на вещта.
11.2.	Договор за поръчка - определение, права и задължения на страните. Договор за изработка - определение, права и задължения на страните.
11.3.	Договор за наем - определение, права и задължения на страните. Договор за заем. Заем за послужване. Заем за потребление.
12.	Тема дванадесета: ОСНОВИ НА ТРУДОВОТО ПРАВО

12.1.	Трудово правоотношение - същност и съдържание. Страни на трудовото правоотношение.
12.2.	Прекратяване на трудовите правоотношения - основания и ред.
13.	Тема тринадесета: ТРУДОВ ДОГОВОР
13.1.	Трудов договор – същност, сключване и съдържание.
13.2.	Видове трудови договори.
14.	Тема четиринадесета: РАБОТНО ВРЕМЕ. ПОЧИВКИ И ОТПУСКИ
14.1.	Понятие и видове работно време.
14.2.	Почивки и отпуски – същност. Видове отпуск.
15.	Тема петнадесета: ТРУДОВА ДИСЦИПЛИНА И ДИСЦИПЛИНАРНА ОТГОВОРНОСТ
15.1.	Понятие за трудова дисциплина и дисциплинарна отговорност. Дисциплинарно нарушение - понятие и видове.
15.2.	Дисциплинарни наказания. Ред за налагане на дисциплинарните наказания.
16.	Тема шестнадесета: ОСНОВИ НА ОСИГУРИТЕЛНОТО ПРАВО
16.1.	Осигурителни правоотношения - същност, елементи, страни. Видове осигурителни правоотношения.
16.2.	Осигурени лица. Осигурители. Осигурителни органи.

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

В представянето на методите за подготовка и провеждане на обучението по дисциплината се описва използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси – файлове, хипервръзки;
- учебни дейности – форум, задания, електронни тестове.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

Но. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ²	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Електронен тест	16	100
1.2.	Задание в платформата	2	25
Общо за семестриалното оценяване:		18	125
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	100
Общо за сесийното оценяване:		1	100
Общо за всички форми на контрол:		19	225

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Основи на правото“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Бъчварова, М., Андреева, А., Йолова, Г., Димитрова, Д., Матеева, Ж. Основи на правото. Варна: Наука и икономика, 2019.
2. Андреева, А., Г. Йолова, Трудово и осигурително право, В., Наука и икономика, 2020.
3. Андреева, А., Йолова, Г., Димитрова, Д. Основи на публичното право. - Варна: Наука и икономика, 2021.
4. Бъчварова, М., Р. Рачев, Ж. Матеева. Търговско и облигационно право, В., 2015.
5. Бъчварова, М., Вladoва-Иванова, В., Цветковска, М. Търговско право: [Учебник за студентите от ИУ - Варна]. Варна: Наука и икономика, 2022.
6. Бъчварова, М., М. Цветковска, Вещно право, В., 2015.
7. Бъчварова, М., Матеева, Ж. Гражданско право и процес. Варна: Наука и икономика, 2020.
8. Димитрова, Д., Матеева, Ж., Димитрова, Д. Административно право и процес. Варна: Наука и икономика, 2020.

² При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.